

Nesin Matematik Köyü

- 1. Kuruluş Gerekçesi.** 1995'te yurda dönen Ali Nesin, eğitim verdiği üniversite öğrencilerinin yetersizliğini görerek, onları önce akşamları evinde, sonra haftasonları Nesin Vakfı'nda ağırlamış, bu da yeterli olmayınca 10 yıl boyunca Türkiye'nin çeşitli yörelerinde her yaz 6-7 haftalık yazokulları düzenlemiştir. Son üç yılında bütün Türkiye'ye açılan yazokulları büyük rağbet görmüş ve son derece verimli geçmiştir. Zamanla her yaz konaklanacak, yemek yenilecek, ders yapılacak, çalışılacak, çamaşır ykanılacak mekânların bulunmasının zorlukları ve maliyeti anlaşılmış ve sadece matematiğe ayrılmış bir mekân yaratmanın cazibesi üstün gelmiştir. Sonuçta Matematik Köyü projesi ortaya çıkmıştır. Nesin Vakfı'na ait olan Matematik Köyü tamamen halkımızın bağışlarıyla ve gençlerin gönüllü emeğiyle imece usulüyle kurulmuştur ve 2007'den beri gençlere hizmet vermektedir.
- 2. Matematik Köyü'nün Amacı.** Kuruluşunda sadece üniversite öğrencilerini hedefleyen Matematik Köyü, yoğun talebe dayanamayarak kuruluşundan bir yıl sonra kapılarını ilkokuldan lise ve üniversiteye kadar her seviyede öğrenciye açmıştır. Amacı araştırmacıların ilgi alanına giren (dolayısıyla araştırmaya yönelik) matematiği öğrencilere tanıtmaktır. Eğitimci ülkemizin ve dünyanın dört bir yanından Köyümüze gönüllü gelen akademisyenlerdir. Matematik Köyü kâr amacı gütmeyiz. Yegâne amacı gençlere matematiği öğretmektir. Matematiği sevdirmek için özel bir çaba harcamayız çünkü matematiğin öğrenilince mutlaka sevileceği düşüncesindeyiz. Müfredata, üniversite giriş sınavlarına ya da herhangi bir eğitim ya da sınav sistemine bağlı değildir, sadece profesyonel matematikçilerin anladığı anlamda matematiği gençlere öğretmeyi ve böylece gençleri matematiksel araştırmaya heveslendirmeyi amaçlar. Ancak kurumsal destek alamadığımızdan ve finansal yükün altından başka türlü kalkamadığımızdan, geçen yıl bilim amaçlı programlarımızı desteklemek amacıyla, üzülmeye, üniversiteye giriş sınavına yönelik programlar düzenlemek zorunda kaldık.
- 3. Fiziksel Koşullar.** Nesin Matematik Köyü, İzmir'in Selçuk ilçesine bağlı olan Şirince köyünün 1 kilometre uzağındaki Kayser dağına yamaçlarındadır. Toplam arazi 37,5 dönüm dolayındadır ve doğanın içindedir. İnşaat esnasında kaydedeğer bir ağaç kesimi olmadığı gibi, kuruluşundan bu yana Köy'e ve yakın çevreye 4500'den fazla ağaç ve büyük bitki dikilmiştir. Şu anda öğrenci konaklaması için toplam yatak kapasitesi 161 olan 15 koğuşumuz ve eğitimcilerimiz ve çalışanlarımızın konaklaması için toplam yatak kapasitesi 106 olan 54 evimiz bulunmaktadır. Konaklama tesisleri dışında, 4 kapalı dersliğimiz ve 200 kişilik konferans salonuna sahip yaklaşık 7000 kitaplık bir matematik, sanat ve felsefe kütüphanemiz vardır. Kadın ve erkek hamamları dışında ortak kullanıma açık banyo sayımız 16, tuvalet sayımız ise 28'dir. Koğuşlarımızın çoğunun içinde tuvalet ve banyo vardır. Kışlık kapasitesi 110, 80 ve 80 olan üç yemek salonumuz ve oldukça geniş bir mutfakımız vardır. Bunların dışında 250, 80 ve 50 kişilik üç amfimiz, 3 açık hava dersliğimiz, çalışma seti adını verdiğimiz bir açık hava alanı, uyku mevkii adını verdiğimiz bir başka açık hava alanı ve güneşten korunaklı bir açık hava yemek alanımız vardır. Binalarımız taştan yapılmıştır. Yaz aylarında öğrenciler çadırlarda da kalabilirler. Köy'ün kuytu köşelerinde öğrencilerin yalnız kalarak çalışabilecekleri küçük ve sevimli alanlar olduğu gibi, daha kalabalık gruplar olarak buluşabilecekleri alanlar da mevcuttur.

4. Etkinlikler. Programlarımız doğal olarak okulların tatil olduğu dönemlere rastlar. En uzun ve en yoğun dönemimiz 3 aydan fazla süren ve günde 250 ila 500 arasında lise ve üniversite öğrencisinin katıldığı yaz dönemidir. Yazları, matematik bölümü öğrencilerine yönelik dersler devam ederken, lise öğrencilerine yönelik her biri ikişer haftalık 6 ya da 7 program gerçekleştirilir. Yazokullarına dair daha fazla bilgi ileride verilecektir. Ocak ve şubat aylarına rastlayan aratatile de lise ve üniversite programları düzenleriz. Aynı anda en fazla 200 kişinin konaklayabildiği bu programlar olabilecek en üst düzeydedir. Tüm millî ve dinî bayramlarda kısa da olsa mutlaka bir program düzenlenir. Matematik Köyü tatiller dışında da ziyaretçilere açıktır. Tatiller dışında ilkokuldan üniversiteye kadar her seviyede eğitim kurumu Köy'e gününbirlik ya da bir haftaya kadar uzayabilen ziyaretler gerçekleştirilebilir. 2017'de Matematik Köyü yazokulu ve kışokulu programlar dışında 10.379 gence hizmet vermiştir. Bu tür program dışı gezilerde genellikle Ali Nesin ders verir.

5. Yazokullarımızın Amaçları. Lise programlarımızın amaçlarını şöyle özetleyebiliriz:

- 1) Gençleri soyut düşünceyle tanıştırmak, gençlere matematik zevkini aşımak, gençlerin yoğunlaşma kapasitelerini ve soyutlama becerilerini artırmak.
- 2) Matematiksel ve bilimsel eğitim görmek isteyen liseli gençleri, akademisyenlerden ders aldırarak üniversiteye hazırlamak, üniversitede kendilerini ne beklediğini göstermek,
- 3) Maddi imkânlardan yoksun başarılı ve çalışkan gençlere fırsat tanımak,
- 4) Daha önce muhtemelen görmedikleri bir matematik göstererek gençlere lisede gördükleri matematiğin dışında olağanüstü güzel bir dünyanın varlığını hissettirmek olarak belirlenmiştir.

Lisans ve lisansüstü yazokulunun amaçlarını şöyle özetleyebiliriz:

- 1) Matematik öğrencilerinin uzun yaz tatillerini akademik yönde değerlendirmek ve birbirleriyle tanışmalarına ve birbirinden öğrenmelerine olanak sağlamak;
- 2) Genelde müfredatlara sığmayan temel, ilginç ve önemli konuları sunarak ve/ya da müfredatta olan bazı konuların ayrıntılarına inerek öğrencilerin eksikliklerini tamamlamak;
- 3) Çeşitli üniversitelerdeki öğrencilerin başka üniversitelerin öğretim üyelerinden ders almalarını sağlamak ve öğrenciler arasında iletişimi ve bilimsel işbirliğini artırmak;
- 4) Öğrencileri araştırmaya teşvik etmek, öğrencilerin yıl boyunca çoğu zaman kaybolan matematik heyecanlarını tekrar alevlendirmektir.

Yazokullarımızın, başlangıçta amaçlarımız arasında olmayan ama daha sonra gözlemlediğimiz yararları (bunlara ikincil amaç diyebiliriz):

- 5) Öğrenciler, deneyimli matematikçilerle 24 saat bir arada yaşayarak, aynı ortamı, aynı atmosferi paylaşarak, bilimsel tavır, yaşam biçimi, hayata bakış, çalışma/düşünme biçimi gibi sözle ancak muğlak biçimde anlatılacak bazı nitelikleri kazanmışlardır;
- 6) Yurtdışına bulunan doktora öğrencilerimiz yaz tatillerinde bir iki hafta Türkiye'de ders vererek, hem ülkeyle ilişkileri pekişmiş hem de birbirleriyle tanışarak ortak çalışma yapmalarına fırsat yaratılmıştır.
- 7) Büyük şehirlerde yaşayan ve kabuğuna çekilmiş bazı öğretim üyelerinin toplumsal bir görev yerine getirmeleri ve ülkeyi ve ihtiyaçlarını daha iyi tanımları sağlanmıştır.
- 8) Biraz daha ileri seviyedeki öğrenciler bildikleri konularda arkadaşlarına seminer vererek "öğretmenlik" deneyimleri artmıştır.

6. Yazokulunda Yaşam. Lise öğrencileri, her biri ikişer saat olan dört derse katılarak, günde en az 8 saatlerini sınıfta geçirmek zorundadır. Ayrıca lise öğrencileri için haftada en az üç gün iki saatlik etüt vardır. Üniversite öğrencileri ise günde en az 4 saatlerini sınıfta geçirmek zorundadır. Haftada 6 gün ders yapılır. Haftanın en az üç günü gece seminerleri düzenlenir. Tatil günlerinde isteyen öğrencilerle bir geziye gidilir. Yemekten sonra ya da ender olarak öğle arasında program dışı konuşmaların, gösterilerin, tartışmaların, müzik dinletilerinin ve

konserlerin de olduğu olur. Köy’de televizyon, radyo, genel müzik yayını gibi yoğunlaşmayı engelleyecek öğeler yoktur.

Öğrenciler bulaşık, temizlik, yemeğe yardım, bahçe sulama gibi Köy’ün günlük işlerine, dönüşümlü olarak günde bir-iki saat ayırmakla mükelleftirler.

Dersler ve günlük işler dışındaki zamanlarını öğrenciler istedikleri gibi geçirebilirler. Üniversitelerin büyük çoğunluğu ve liselilerin üçte biri kadarı bu boş zamanlarında da toplu olarak ya da tek başlarına matematik çalışırlar. Bilenin bilmeyene anlattığı, kardeşliğin ve paylaşımcılığın hüküm sürdüğü, herkesin inancını dilediği gibi yaşayabildiği, kimsenin hayata bakışını sergilemekten kaçınmayacağı, “mahalle baskısı”ndan uzak özgür bir ortam yaratmakla gurur duyuyoruz.

Yazokulu sonunda öğrencilere diploma, berat gibi bir belge verilmez. Genellikle sınav yoktur, olduğunda da not verilmez.

Düzenlediğimiz diğer programlar da belki bir iki istisna dışında yukardaki şablonu izlerler.

- 7. Yazokulu Öğrencileri.** Yazokullarımıza Türkiye’nin dört bir köşesinden (ama doğal olarak daha çok büyük şehirlerimizden) başvurulmaktadır. Genellikle orta halli ve yoksul ailelerin çocukları başvurmaktadır. Öğrencinin, velisinin zorlamasıyla değil kendi isteğiyle Köy’e gelmesi esastır. Öğrencinin başvurusunun kabul edilmesi için başarı kriteri aranmaz ve bunun için ayrıca bir sınav yapılmaz. Öğrencinin matematiği öğrenmek istiyor olması ve en azından liseye geçmiş olması kabul edilmesi için yeterli nedendir. Nitekim birçok öğrenci, Köy’e geliş nedenlerini “matematiğe son bir şans daha vermek” türünden açıklamalarla anlatmıştır. Bu koşulu sağlayan hiçbir öğrenci yerimiz olduğu sürece reddedilemez, yazokulunun ücretini ödeyecek ekonomik olanaklarından mahrum bile olsa. Bu değişmez ilkemiz internet sitemizde ve broşürlerimizde açık açık yazmaktadır.

2007’den beri yazokullarımıza öğrenci ve öğretmen katılımı şöyledir:

		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Lise	Öğrenci	0	151	266	430	537	682	710	1008	1168	1261	1584
	Öğrenci hafta	0	302	532	856	1074	1336	1420	2016	2336	2522	3168
	Öğretmen	0	22	19	8	5	2	1	5	2	8	0
	Öğretmen hafta	0	44	38	16	10	4	2	10	4	16	0
	Eğitmen	0	6	21	13	17	27	19	30	21	19	25
	Ders sayısı	0	12	28	20	32	36	20	25	29	21	27
	Ders hafta	0	24	48	49	48	56	64	80	96	76	112
Üniversite	Lisans öğrenci	83	87	88	120	259	214	217	207	358	295	417
	L.üstü öğrenci	16	40	38	42	68	68	62	52	76	62	80
	Öğrenci hafta	498	346	310	393	654	653	564	602	927	746	990
	Eğitmen	13	13	29	39	55	64	52	85	71	58	68
	Ders sayısı	11	29	32	43	86	88	57	82	96	76	102
	Ders hafta	29	58	37	57	107	109	145	111	133	116	148
Diğer	Öğrenci	0	0	0	0	0	0	59	35	213	64	201
	Öğrenci hafta	0	0	0	0	0	0	59	35	240	83	206
	Eğitmen	0	0	0	0	0	0	13	9	33	10	53
	Ders sayısı	0	0	0	0	0	0	14	9	33	13	87
	Ders hafta	0	0	0	0	0	0	14	9	33	13	87
Sanat, sinema, edebiyat programları	Öğrenci	0	0	0	0	0	0	0	0	53	55	187
	Öğrenci hafta	0	0	0	0	0	0	0	0	76	88	269
	Eğitmen	0	0	0	0	0	0	0	0	15	12	47
	Ders sayısı	0	0	0	0	0	0	0	0	15	13	49
	Ders hafta	0	0	0	0	0	0	0	0	17	13	49
Felsefe, sosyoloji, psikoloji	Öğrenci	0	0	0	0	0	0	59	124	109	141	189
	Öğrenci hafta	0	0	0	0	0	0	59	124	175	225	213
	Eğitmen	0	0	0	0	0	0	13	13	31	43	51
	Ders sayısı	0	0	0	0	0	0	14	30	30	43	111
	Ders hafta	0	0	0	0	0	0	14	30	30	43	111

Özetlemek gerekirse, toplam öğrenci sayısı, öğrencilerin toplam kaldıkları hafta sayısı ve verilen ders sayısı yıllara göre şöyle dağılmıştır:

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Toplam öğrenci	99	300	411	600	869	966	1108	1431	1979	1886	2658
Toplam hafta	498	692	880	1265	1738	1993	2104	2787	3758	3680	4846
Hafta/öğrenci	5,03	2,31	2,14	2,11	2,00	2,06	1,90	1,95	1,90	1,95	1,82

Bu yıl da yaklaşık 3.000 öğrencinin Köy'e geleceğini düşünüyoruz.

- 8. Matematik Köyü'nün Yaz Dışı Etkinlikleri.** Yaz dışındaki mevsimlerde Matematik Köyü'nde iki tür etkinlik yapılmaktadır. 1) Köy'ün düzenlediği ve çağrı yaptığı programlar, 2) Başkaları tarafından düzenlenmiş, Köy'ün ev sahipliği yaptığı ve çoğu zaman Ali Nesin'in ders verdiği gününbirlik ya da 1 haftaya kadar uzayabilen programlar.

Bizim düzenlediğimiz programların yıllar içinde gelişimi aşağıdaki gibi olmuş:

Köy'ün düzenlediği yaz dışı etkinlikler			
	Etkin olduğumuz gün	Kişi sayısı	Kişixgün
2009	30	395	1.383
2010	40	1.720	3.694
2011	73	935	2.933
2012	85	1.927	4.465
2013	72	2.001	5.006
2014	84	3.433	7.730
2015	127	5.349	12.536
2016	138	6.740	16.431
2017	138	10.712	24.859

Başkaları tarafından düzenlenmiş yaz dışı programların yıllar içinde gelişimi aşağıdaki gibi olmuş:

Köy'ün ev sahipliği yaptığı yaz dışı etkinlikler			
	Etkin olduğumuz gün	Kişi sayısı	Kişixgün
2009	13	322	1.230
2010	9	85	370
2011	19	255	872
2012	41	390	1.465
2013	36	496	1.848
2014	36	466	2.325
2015	32	605	2.273
2016	36	757	3.179
2017	45	685	3.104

9. İnsan gücü. Köy'de 22 kişi yaz kış maaşlı çalışmaktadır. Gönüllü çalışan sayısı ise yazları her hafta 25 ile 30 arasında değişmektedir. Bunların dışında Köy'deki tüm işler öğrenciler, hocalar ve gönüllü çalışanların yardımıyla ortaklaşa yapılmaktadır.

Dalında dünya çapında bir başarıya imza atmış akademisyenlerden oluşan öğretmenlerimiz Türkiye'nin en iyi üniversitelerinden ve dünyanın dört bir yanından gelmektedir ve gönüllü olarak çalışmaktadırlar. Yol paralarını bile kendi ceplerinden verirler.

10. Finansal Durum. Matematik Köyü, TÜBİTAK gibi ülkede bilimi desteklemek amacıyla kurulmuş olan resmî kurumlar tarafından desteklenmeliydi. Dünyanın her yerinde bu böyledir, çünkü temel bilim okumak isteyen gençler genellikle memur ya da öğretmen gibi dar gelirli ailelerden yetişir. Ne yazık ki 2008 yılından sonra TÜBİTAK Matematik Köyü'ne desteğini çekmiştir. Son altı buçuk yıldır lise ve lisans programlarımızı hiçbir biçimde desteklememektedir. Lisansüstü programlarımız ise maliyetimizin altında kalan minimum bir meblağ ile ve arada sırada desteklemektedir.

Bir öğrencinin 2016-2017 yılında bir günlük maliyeti (yıllık gideri Matematik Köyü'nde konaklama sayısına böldüğümüz zaman elde edilen sayı) yaklaşık 78 TL'dir. Oysa bizim hazırladığımız programlara katılan öğrencilerden aldığımız ortalama ücret aşağıdaki tabloda belirtilmiştir:

Yazokulu	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Lise	41,14	38,7	39,75	60,31	57,7	63,8	69,82	78,93	78,14
Üniversite	3,63	7,42	3,46	8,38	13,7	17,5	21,38	26,67	25,19
Ağırlıklı Ortalama	29,64	30,25	26,09	43,87	43,8	47,7	48,6	59,79	58,35

(Günübirlik ziyaretlerde kişi başına ortalama 70 TL alınmaktadır.) Aradaki fark bağışlarla karşılanmaktadır.

Bağışlarımız için hesap numaralarımız:

Nesin Vakfı
İş Bankası, Parmakkapı Şubesi
Şube kodu: 1042
Hesap numarası: 0687054
IBAN: TR170006400000110420687054

Nesin Vakfı
Vakıf Bank, Çatalca Şubesi
Şube kodu: 00237
Hesap numarası: 00158007272068355
IBAN: TR730001500158007272068355

Kredi kartıyla bağış yapmak için: https://secure.nesinvakfi.org/nesinvakfi/pos_bagis.php